Náhodná veličina

Ohodnocuje elementární jevy Ohodnocuje celými čísly

Diskrétní

Málo hodnot

Binomické rozdělení

$$X \sim Bi(n, p)$$

n – počet pokusů

p – pravděpodobnost

$$P(X = k) = \binom{n}{k} p^k (1 - p)^{n - k}$$

Basketbalista 20x hodí na koš. Ví se, že pravděpodobnost, že se trefí je 0,7. Jaká je pravděpodobnost, že trefí 14 košů?

$$P(X = 14) = {20 \choose 14} \cdot 0.7^{14} \cdot (1 - 0.7)^{20 - 14} = {20 \choose 14} \cdot 0.7^{14} \cdot 0.3^{6} = 0.1916$$

Basketbalista 20x hodí na koš. Ví se, že pravděpodobnost, že se trefí je 0,7. Jaká je pravděpodobnost, že trefí prvních 14 košů?

$$P(X = 14) = 1 \cdot 0.7^{14} \cdot (1 - 0.7)^{20 - 14} = 0.7^{14} \cdot 0.3^{6} = 4.9442 \cdot 10^{-6}$$

Poissonovo rozdělení

$$X = Po(\lambda)$$

$$P(X = k) = e^{-\lambda} \cdot \frac{\lambda^k}{k!}$$

Loni bylo na Ostravsku zaznamenáno 8 případů nákazy žloutenky C. Jaká je pravděpodobnost, že v prvním pololetí roku bude 6 nakažených?

8 za rok ⇒ 4 za pololetí

$$P(X = 6) = e^{-4} \cdot \frac{4^6}{6!} = e^{-4} \cdot \frac{4096}{720} = 0.1042$$

Jaká je pravděpodobnost, že v prvním pololetí roku bude 2+ nakažených?

$$P(X \ge 2) = 1 - P(X = 0) - P(X = 1) = 1 - \left(e^{-4} \cdot \frac{4^{0}}{0!}\right) - \left(e^{-4} \cdot \frac{4^{1}}{1!}\right) = 1 - \left(e^{-4}\right) - \left(e^{-4} \cdot 4\right) = 1 - 5 \cdot e^{-4} = 0.9084$$

Spojité

Mnoho hodnot

Rovnoměrné (uniformní) rozdělení

$$X \sim U(a, b)$$

$$P(X < x_0) = \frac{x_0 - a}{b - a}$$

Autobus jezdí každých deset minut.

Jaká je pravděpodobnost, že když přijdu na zastávku, budu čekat < 9 minut?

$$P(X < 9) = \frac{9-0}{10-0} = \frac{9}{10} = 0.9$$

Normální (Gaussovo) rozdělení

$$X \sim N(\mu, \sigma^2)$$

 μ – střední hodnota
 σ^2 – rozptyl

Průměrná výška studentů OSU je 180 cm. Rozptyl je 81 cm. Jaká je pravděpodobnost, že náhodný student bude menší, než 171 cm?

$$X \sim N(180, 81)$$

 $P(X < 171) = F(171) = \phi\left(\frac{171 - 180}{\sqrt{81}}\right) = \phi\left(\frac{-9}{9}\right) = \phi(-1) = 1 - \phi(1) = 1 - 0.8413 = 0.1587$

Průměrná výška studentů OSU je 180 cm. Rozptyl je 81 cm. Jaká je pravděpodobnost, že náhodný student bude mít alespoň 198 cm?

$$X \sim N(180, 81)$$

 $P(X \ge 198) = 1 - F(198) = 1 - \phi\left(\frac{198 - 180}{\sqrt{81}}\right) = 1 - \phi\left(\frac{18}{9}\right) = 1 - \phi(2) = 1 - 0.9767 = 0.0233$

Průměrná výška studentů OSU je 180 cm. Rozptyl je 81 cm. Jaká je pravděpodobnost, že náhodný student bude mezi 171 a 180 cm?

$$X \sim N(180, 81)$$

$$P(171 < X < 180) = F(180) - F(171) = \phi\left(\frac{180 - 180}{\sqrt{81}}\right) - \phi\left(\frac{171 - 180}{\sqrt{81}}\right) =$$

$$= \phi\left(\frac{0}{9}\right) - \phi\left(\frac{-9}{9}\right) = \phi(0) - \left(1 - \phi(1)\right) =$$

$$= 0.5 - (1 - 0.8413) = 0.5 - 0.1587 = 0.3413$$